

Bildning och tillgänglighet – radio och tv i allmänhetens tjänst 2014–2019

Till kulturutskottet

Kulturutskottet beslutade den 22 oktober 2013 att ge konstitutionsutskottet tillfälle att senast den 5 november 2013 yttra sig över proposition 2012/13: 164 Bildning och tillgänglighet – radio och tv i allmänhetens tjänst 2014–2019 och de motioner som väckts med anledning av propositionen i de delar som berör utskottets beredningsområde.

Konstitutionsutskottet begränsar sitt yttrande till att avse frågor om programföretagens verksamhet på webben, förhandsprövningen, vidareändningsplikt och digitalradiosändningar.

Utskottet anser att det är en brist att programföretagen inte kan tillgodoräkna sig verksamheten på internet som en del av public service-uppdraget. Utskottet bedömer att det inom ramarna för den nuvarande regleringen borde vara möjligt för programföretagen att i praktiken få tillgodoräkna sig verksamhet på internet som en del av uppdraget och att regeringen bör överväga en sådan möjlighet. Från de utgångspunkter konstitutionsutskottet har att beakta anser utskottet att kulturutskottet bör föreslå att riksdagen med bifall till motionsyrkanden gör ett tillkännagivande med detta innehåll.

Konstitutionsutskottet anser att kulturutskottet i övrigt bör tillstyrka propositionen och avstyrka motionsyrkandena.

I yttrandet finns sex avvikande meningar.

Utskottets överväganden

Gällande ordning

Yttrandefrihetsgrundlagen, förkortad YGL, reglerar skyddet för yttrandefriheten i radio, tv och vissa liknande överföringar, offentliga uppspelningar ur en databas samt filmer, videogram, ljudupptagningar och andra tekniska upptagningar. Denna grundlag bygger på samma grundläggande principer om bl.a. etableringsfrihet och förbud mot censur som återfinns i tryckfrihetsförordningen.

Förbudet mot censur innebär enligt 1 kap. 3 § YGL att det inte får förekomma att något som är avsett att framföras i ett radioprogram eller en teknisk upptagning först måste granskas av myndigheter eller andra allmänna organ. Inte heller är det tillåtet för myndigheter och andra allmänna organ att utan stöd i yttrandefrihetsgrundlagen, på grund av det kända eller väntade innehållet i ett radioprogram eller en teknisk upptagning, förbjuda eller hindra dess offentliggörande eller spridning bland allmänheten. Undantag görs dock bl.a. för rörliga bilder i filmer som ska visas offentligt. Av yttrandefrihetsgrundlagen framgår att med radioprogram avses i grundlagen såväl ljudradio- som tv-program (1 kap. 1 § tredje stycket).

Regeln om etableringsfrihet för trådsändningar finns i 3 kap. 1 § YGL. Enligt bestämmelsen har varje svensk medborgare och svensk juridisk person rätt att sända radioprogram genom tråd. Etableringsfriheten innebär att det står var och en fritt att inleda och driva verksamhet för spridning av information till allmänheten i de former som skyddas av grundlagen. Något krav på tillstånd får inte ställas upp, och möjligheten att driva verksamheten får inte begränsas av villkor som saknar stöd i yttrandefrihetsgrundlagen.

Etableringsfriheten för trådsändningar är inte helt oinskränkt. I 3 kap. 1 § andra stycket YGL anges vilka undantag som får göras i lag. Etableringsfriheten hindrar inte att det i lag meddelas föreskrifter om skyldighet för nätt innehavare att ge utrymme för vissa program i den utsträckning det behövs med hänsyn till allmänhetens intresse av tillgång till allsidig upplysning (den s.k. vidaresändningsplikten). Denna frihet hindrar inte heller att det meddelas föreskrifter om skyldighet för nätt innehavare att ge utrymme för överföringar i den utsträckning det behövs med hänsyn till intresset av konkurrens beträffande sådana överföringar i nätet eller allmänhetens intresse av tillgång till sådana överföringar. Det är vidare tillåtet att genom lag meddela föreskrifter om skyldighet för nätt innehavare att vidta åtgärder för att tillförsäkra mottagarkretsen inflytande över programvalet och om ingripanden mot fortsatt sändning av ett utbud som inriktas på våldsfremställningar, pornografiska bilder eller hets mot folkgrupp.

Genom ett annat undantag får numera i lag även meddelas föreskrifter som innebär att den som genom tråd sänder program i tv blir skyldig att utforma sändningarna på ett sådant sätt att programmen blir tillgängliga för personer med funktionsnedsättning. Sådana bestämmelser har införts i 5 kap. 12 § radio- och tv-lagen (2010:696).

När det gäller rätten att sända ljudradio- eller tv-program på annat sätt än genom tråd ("genom etern") råder inte samma starka etableringsfrihet. Anledningen är att frekvensutrymmet i etern är begränsat. Enligt 3 kap. 2 § första stycket YGL är det tillåtet att i lag meddela föreskrifter om tillstånd och villkor för att sända. Sådana regler finns i radio- och tv-lagen. Det allmänna ska dock eftersträva att radiofrekvenserna tas i anspråk på ett sätt som leder till vidaste möjliga yttrandefrihet och informationsfrihet.

Det redaktionella oberoendet garanteras genom 3 kap. 4 § YGL. Enligt denna bestämmelse avgör den som sänder radioprogram självständigt vad som ska förekomma i programmen.

När den nya radio- och tv-lagen trädde i kraft den 1 augusti 2010 infördes nya regler om tillståndsgivning för digitala kommersiella radiosändningar. Enligt 13 kap. radio- och tv-lagen beslutar regeringen om det sändningsutrymme som får upplåtas för digital kommersiell radio (22 §), medan Myndigheten för radio och tv ger sändningstillstånd för sådana sändningar (1 §). Tillstånd får ges endast till den som har finansiella och tekniska förutsättningar att sända under hela tillståndsperioden och är beredd att samverka med övriga tillståndshavare i tekniska frågor (23 §). Tillståndsmyndigheten ska beakta att sändningsutrymmet ska kunna tas i anspråk för olika programtjänster så att sändningarna kommer att tillgodose olika intressen och smakriktningar, för såväl nationella som lokala och regionala programtjänster och av flera av varandra oberoende programföretag (26 §).

Enligt 7 kap. 4 § YGL får i lag föreskrivas att en nämnd ska granska om radioprogram som någon har sänt på annat sätt än genom tråd står i överensstämmelse med de föreskrifter eller andra villkor som gäller för sändningarna. En sådan nämnd får endast uttala sin mening och förelägga den sändande att följa föreskrifterna eller villkoren.

I 16 kap. radio- och tv-lagen finns bestämmelser om granskningen som utförs av granskningsnämnden för radio och tv. Granskningsnämnden för radio och tv övervakar genom granskning i efterhand om program som har sänts i tv eller ljudradio eller tillhandahållits i beställ-tv står i överensstämmelse med lagen och de programrelaterade villkor som kan gälla för tjänsterna. Nämnden övervakar också efterlevnaden av bestämmelserna om tillgänglighet i 5 kap. 12 § radio- och tv-lagen om regeringen har meddelat beslutet.

Propositionen

Propositionen innehåller förslag till villkor och riktlinjer som ska gälla för den radio- och tv-verksamhet som bedrivs av Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB under den kommande tillståndperioden, fr.o.m. den 1 januari 2014 t.o.m. den 31 december 2019. En översyn ska göras efter halva tillståndperioden.

Mot bakgrund av att konstitutionsutskottet i sin granskning (se nedan) har ifrågasatt det sätt på vilket anslagsvillkoren använts för att styra verksamheten, konstaterar regeringen att det inte är helt tydligt vilket utrymme det finns för reglering av programföretagens verksamhet i anslagsvillkoren. Regeringen konstaterar att yttrandefrihetsgrundlagens regler om redaktionellt oberoende emellertid hindrar att programföretagen åläggs långtgående skyldigheter vad gäller programinnehållet i anslagsvillkoren.

I propositionen gör regeringen bedömningen att regleringen av programbolagens verksamhet inte kan anses vara helt ändamålsenlig, eftersom verksamheten på internet inte kan regleras i sändningstillstånden. Därmed kan programbolagen inte heller tillgodoräkna sig verksamhet på internet för uppfyllandet av villkoren i sändningstillstånden. En uppföljning som motsvarar den som görs av sändningsverksamheten i marknätet kan heller inte göras av denna verksamhet.

Regeringen anför dock att programföretagen hittills har tillämpat de regler som gäller för verksamheten i marknätet också för verksamhet på internet. Detta begränsar de praktiska konsekvenserna av bristerna. Vid en översyn av YGL och överväganden om förändringar av etableringsfriheten måste man beakta risken för att regleringsgraden och myndighetskontrollen kan komma att öka på ett område som omfattas av en vidsträckt yttrandefrihet. Sammantaget anser regeringen därför inte att det finns anledning att nu initiera en översyn av YGL:s regler om etableringsfrihet. Regeringen avser dock att noga följa den tekniska utvecklingen på området och vid behov återkomma i frågan.

När det gäller förhandsprövningen av nya programtjänster anser regeringen att det finns ett behov av att förtydliga vilken verksamhet som inte behöver förhandsprövas. Vad som avses med försöksverksamhet bör därför anges i anslagsvillkoren. Mot bakgrund av att någon ny programtjänst inte anmälts sedan institutet infördes och att flera remissinstanser är kritiska till förhandsprövningen av nya tjänster avser regeringen att ge Myndigheten för radio och tv i uppdrag att se över hur systemet med förhandsprövning fungerar.

Regeringen anser vidare att det finns skäl att på nytt se över behovet av en vidare-sändningsplikt i kabelnät. En utredning bör därför få i uppdrag att analysera hur allmänhetens intresse av tillgång till allsidig upplysning kan tillgodoses i framtiden och förutsättningarna för att avskaffa vidare-sändningsplikten.

När det gäller digitaliseringen av radio i marknätet anser regeringen att den skulle innebära en rad fördelar: förbättrad konkurrens genom nationella sändningar även för kommersiella programföretag, fler kanaler med ett bredare utbud för fler lyssnargrupper, möjlighet till nya tjänster bl.a. för personer med funktionsnedsättning och långsiktigt lägre distributionskostnader. Det finns också vissa nackdelar. Under en övergångsperiod av parallellsändningar skulle kostnaderna för distributionen öka. Det krävs också att en stor mängd radiomottagare byts ut. Nackdelarna är dock av övergående karaktär menar regeringen. Fördelarna överväger sett i ett längre perspektiv och talar enligt regeringen för en övergång från FM-sändningar till digital marksänd radio. Regeringen anser att övergången från en analog till en digital marksänd radio bör vara marknadsdriven, men menar samtidigt att det allmänna måste bidra till att skapa rätt förutsättningar. Regeringen avser därför att tillsätta en branschsamordnare som får i uppgift att tillsammans med Myndigheten för radio och tv – och i nära dialog med företrädare för berörda aktörer – arbeta för en övergång till digital radio, vilken ska vara fullt genomförd 2022.

Motionerna

Programföretagens verksamhet på webben

I motion 2013/14:Kr2 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) begär motionärerna ett tillkännagivande om att regeringen bör finna en lösning så att programföretagen får möjlighet att tillgodoräkna sig verksamhet på webben (yrkande 3). Även i kommittémotion 2013/14:Kr4 av Tina Ehn m.fl. (MP) begärs ett tillkännagivande till regeringen om att den ansvariga myndigheten ska få i uppdrag att vid bedömning av om programföretagen uppfyller uppdraget även väga in verksamhet som bedrivs på annan plattform än marknätssändning (yrkande 1).

I motion 2013/14:Kr1 av Lars Ohly m.fl. (V) begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör införa en generell skrivning i sändningstillståndet för public service-bolagen som innebär att ett villkor i sändningstillståndet ska anses vara uppfyllt om syftet med villkoret uppfylls på någon annan plattform än marknätet med motsvarande tillgänglighet och höga användning av allmänheten (yrkande 2).

Förhandsprövning

I motion 2013/14:Kr2 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande till regeringen om att förhandsprövningen i sin nuvarande form avskaffas (yrkande 7). Motionärerna anför bl.a. att det är omöjligt att bedöma en tjänst på det sätt som förhandsprövningen kräver utan ett ställningstagande på förhand till själva innehållet i en ny tjänst.

Vidare anför motionärerna att en förhandsprövning som leder till att regeringen förbjuder ett programföretag att publicera en tjänst på internet innebär ett ingrepp i den grundlagsfästa etableringsfriheten.

Även i kommittémotion 2013/14:Kr4 av Tina Ehn m.fl. (MP) begärs ett tillkännagivande om att systemet med förhandsprövning ska avskaffas (yrkande 2). Motionärerna anför att motivet till att införa förhandsprövning är att undvika marknadspåverkan och snedvriden konkurrens. Enligt motionärerna kan en viss marknadspåverkan inte motivera en åtgärd som eventuellt strider mot grundlagen och som på sikt riskerar att underminera oberoendet för public service.

I motion 2013/14:Kr1 av Lars Ohly m.fl. (V) begärs ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma till riksdagen med förslag som innebär att förhandsprövningen upphör (yrkande 1). Motionärerna anför att förhandsprövningen innebär en möjlig inskränkning av public service-bolagens oberoende och bestämmanderätt över programverksamheten.

Vidaresändningsplikt

I motion 2013/14:Kr2 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande till regeringen om att vidaresändningsplikten ska utökas till att gälla alla de programtjänster som sänds av svenska tillståndshavare vars verksamhet finansieras av radio- och tv-avgiften, i praktiken SVT:s hela utbud av programtjänster (yrkande 11).

Digitalradiosändningar

I motion 2013/14:Kr2 av Gunilla Carlsson i Hisings Backa m.fl. (S) begärs ett tillkännagivande till regeringen om digitalradiosändningar (yrkande 12). Motionärerna instämmer i regeringens förslag om en marknadsdriven övergång till digitalradio, vilken innebär stora fördelar för den kommersiella radion och dess publik. Motionärerna anför samtidigt att teknikskiftet måste ske så att kostnaderna begränsas för konsumenten.

I kommittémotion 2013/14:Kr4 av Tina Ehn m.fl. (MP) begärs ett tillkännagivande till regeringen om att när den av regeringen aviserade planen för övergång till digital radio färdigställs ska denna bli föremål för ett nytt ställningstagande i riksdagen (yrkande 3). Motionärerna anser att såväl tekniska omständigheter som konsumenternas behov noga ska utredas i processen med att ta fram denna plan.

I en motion 2013/14:Kr3 av Margareta Larsson (SD) begärs ett tillkännagivande till regeringen om det som anförs i motionen om att avsluta sändningar av den analoga radion och förutsättningar för övergång till digital radio (yrkande 3). Motionären motsätter sig regeringens avsikter att stänga ner den analoga radion och ersätta denna med digitala sändningar, bl.a. för att det saknas en godtagbar teknisk lösning för närradion. Det finns inte heller någon efterfrågan i konsumentledet på digitala sändningar menar motionären.

Tidigare ställningstaganden

En granskning under riksmötet 2010/11 (bet. 2010/11:KU20 s. 143 f.) gällde regeringens beslut om förhandsprövning av nya programtjänster. I sitt ställningstagande anförde utskottets majoritet bl.a. följande.

Förhandsprövningen av nya permanenta programtjänster kan inte anses strida mot yttrandefrihetsgrundlagens censurförbud. Prövningen handlar inte om, som man av ordvalet lätt kan vilseledas att tro, att själva innehållet i radio- eller tv-program förhandsgranskas. Förhandsprövningen handlar i stället om att avgöra om en ny programtjänst, t.ex. en ny kanal, som något av public service-företagen vill starta ska bekostas med offentliga medel, dvs. radio- och tv-avgifter.

Medelstilleddelningen till public service-företagen får förenas med vissa villkor som beslutas av regeringen. Dessa beslut har under en längre tid kallats anslagsvillkor. Det är inte helt klart vilka slag av villkor som kan ställas upp i dessa anslagsvillkor. Klart är att anslagsvillkor liksom sändningsvillkor måste ha stöd i de allmänna riktlinjer som på förslag av regeringen beslutas av riksdagen inför en ny tillståndspe-riod. I det aktuella fallet kan det ifrågasättas om förhandsprövningen i den utformning som den fått i alla delar verkligen hade stöd i riktlinjerna.

Utskottet anförde vidare följande.

En grundläggande förutsättning för public service-företagens uppdrag är att de kan upprätthålla en redaktionell självständighet och integritet i förhållanden till staten. I fråga om anslagsvillkoren för 2011 kan utskottet konstatera att det villkor som det i det nu aktuella fallet är fråga om är av en helt annan karaktär än vad som synes ha varit avsett i förarbetena till den nya radio- och tv-lagen. I dessa förarbeten angavs som exempel på villkor, som skulle kunna ställas upp i det som under en längre tid kallats anslagsvillkor, krav på ekonomisk redovisning eller uppbyggnad av lokalredaktioner. Det kan enligt utskottets mening ifrågasättas om det aktuella villkoret är av sådant slag att det är förenligt med public service-företagens oberoende ställning. Det tycks också som att detaljstyrningen via anslagsvillkoren över tid har ökat. Det önskvärda med en sådan utveckling kan diskuteras. I förlängningen kan det enligt utskottets mening ifrågasättas om den är förenlig med tankegångarna bakom yttrandefrihetsgrundlagen.

I samband med behandlingen av regeringens proposition En ny radio- och tv-lag (prop. 2009/10:115) gjorde utskottet bedömningen att det ”fortfarande” fanns ett behov av en lagstadgad vidaresändningsplikt för att tillgodose allmänhetens tillgång till allsidig upplysning (bet. 2009/10:KU25 s. 42). Utskottet var dock inte berett att föreslå någon utökning av vidaresändningsplikten och avstyrkte en motion (S, V, MP).

I samband med behandlingen av regeringens proposition Tv – tillgänglig för alla. Tillstånd för digital marksänd tv (prop. 2007/08:8) gjorde utskottet vissa uttalanden om bl.a. de tekniska lösningar som väljs för åtkomstkontroll och tillgängligheten till programutbudet (bet. 2007/08:KU4 s. 12). Utskottets majoritet tillstyrkte regeringens förslag och avstyrkte en motion (S).

Utskottets ställningstagande

YGL:s bestämmelser om etableringsfrihet för trådsändningar hindrar att programföretagens verksamhet på internet regleras i sändningstillstånden. Formellt sett är det endast marksändningar i radio och tv som kan regleras. YGL:s reglering innebär också en begränsning av vilka uppgifter som kan läggas på granskningsnämnden för radio och tv.

Programföretagens verksamhet på internet blir allt viktigare. Utskottet anser att det är en brist att programföretagen inte kan tillgodoräkna sig den verksamheten som en del av public service-uppdraget. Enligt utskottets mening kan det inte anses strida mot etableringsfriheten att ge programföretagen en möjlighet att tillgodoräkna sig denna verksamhet. Fråga är inte om att reglera eller införa några begränsningar av verksamheten på internet utan endast om att beakta sådan verksamhet. Utskottet bedömer att det inom ramarna för den nuvarande regleringen borde vara möjligt för programföretagen att i praktiken få tillgodoräkna sig verksamhet på internet som en del av uppdraget och att regeringen bör överväga en sådan möjlighet.

Från de utgångspunkter konstitutionsutskottet har att beakta anser utskottet att kulturutskottet bör föreslå att riksdagen gör ett tillkännagivande med detta innehåll. Ett sådant ställningstagande innebär ett bifall till motionerna 2013/14:Kr1 (V) yrkande 2, 2013/14:Kr2 (S) yrkande 3 och 2013/14:Kr4 (MP) yrkande 1.

Förhandsprövningen handlar inte om att förhandsgranska själva innehållet i en programtjänst, utan om att avgöra om t.ex. en ny kanal som något av public service-företagen vill starta ska bekostas med radio- och tv-avgiften. Syftet med prövningen är att se till att sådana nya tjänster som finansieras med radio- och tv-avgiften inte snedvrider konkurrensen på marknaden på ett oacceptabelt sätt. Inte heller det redaktionella oberoendet som garanteras i YGL träds förnär enligt utskottets mening. Det är programföretagen själva som avgör vilka tjänster som ska anmälas till regeringen för godkännande, och kravet på förhandsprövning gäller vidare endast nya programtjänster eller tjänster av väsentlig betydelse. Utskottet delar regeringens bedömning att det finns ett behov av att förtydliga vilken verksamhet som inte behöver förhandsprövas.

Från de utgångspunkter konstitutionsutskottet har att beakta anser utskottet att kulturutskottet bör föreslå att propositionen bifalls i denna del och att motionerna 2013/14:Kr1 (V) yrkande 1, 2013/14:Kr2 (S) yrkande 7 och 2013/14:Kr4 (MP) yrkande 2 avslås.

När det gäller frågorna om vidare sändningsplikten och digitalisering av radion delar utskottet regeringens bedömningar och anser att kulturutskottet bör föreslå att motionerna 2013/14:Kr2 (S) yrkandena 11 och 12, 2013/14:Kr3 (SD) yrkande 3 och 2013/14:Kr4 (MP) yrkande 3 avslås.

Stockholm den 5 november 2013

På konstitutionsutskottets vägnar

Peter Eriksson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Peter Eriksson (MP), Per Bill (M), Björn von Sydow (S), Andreas Norlén (M), Helene Petersson i Stockaryd (S), Billy Gustafsson (S), Karl Sigfrid (M), Phia Andersson (S), Karin Granbom Ellison (FP), Hans Hoff (S), Per-Ingvar Johnsson (C), Tuve Skånberg (KD), Jonas Åkerlund (SD), Mia Sydow Mölleby (V), Cecilia Brinck (M), Lena Sommestad (S) och Sedat Dogru (M).

Avvikande meningar

1. **Programföretagens verksamhet på webben (M, FP, C, KD)**

Per Bill (M), Andreas Norlén (M), Karl Sigfrid (M), Karin Granbom Ellison (FP), Per-Ingvar Johnsson (C), Tuve Skånberg (KD), Cecilia Brinck (M) och Sedat Dogru (M) anför:

YGL:s bestämmelser om etableringsfrihet för trådsändningar hindrar att programföretagens verksamhet på internet regleras i sändningstillstånden. Formellt sett är det endast marksändningar i radio och tv som kan regleras. YGL:s reglering innebär också en begränsning av vilka uppgifter som kan läggas på granskningsnämnden för radio och tv.

Vi delar regeringens bedömning att regleringen av programföretagens verksamhet inte är helt ändamålsenlig eftersom verksamheten på internet inte kan regleras i sändningstillstånden. Detta får till följd att programföretagen inte kan tillgodoräkna sig verksamhet på internet för att uppfylla villkoren i sändningstillstånden. De praktiska konsekvenserna av bristerna begränsas dock av att programföretagen hittills har tillämpat de regler som gäller marknätet också för verksamheten på internet.

Vi ser också att en förändring av etableringsfriheten kan innebära en risk för att regleringen och myndighetskontroller kan komma att öka på ett område som omfattas av en vidsträckt yttrandefrihet. För att granskningsnämnden ska kunna kontrollera att syftet med villkoren uppfyllts på internet måste nämnden analysera programverksamheten utifrån de krav som ställs på programföretagen. Det finns alltså en uppenbar risk att granskningsnämnden, i strid med YGL, i praktiken kommer att granska det material som programföretagen sänder via internet. En tänkbar utveckling är att programföretagen väljer att sända en övervägande del, eller till och med allt, av nu aktuellt material på internet. Granskningsnämndens bedömning skulle då ske enbart mot bakgrund av material som sänds via internet. Detta visar tydligt att förslagen i motionerna medför en risk för att granskningsnämnden i praktiken kommer att granska material som sänds på internet.

Sammantaget anser vi inte att det nu finns anledning att initiera någon översyn av yttrandefrihetsgrundlagens regler om etableringsfrihet. Vi delar regeringens uppfattning att det finns anledning att noga följa utvecklingen på området och vid behov återkomma i frågan.

I sammanhanget bör enligt vår mening också framhållas att marksändningarna även i fortsättningen fyller en viktig funktion för allmänheten genom sin höga täckningsgrad, vilket innebär att allmänheten kan ta emot okrypterade marksändningar utan krav på abonnemang eller andra administrativa avgifter än radio- och tv-avgiften.

Vi anser således, utifrån de utgångspunkter konstitutionsutskottet har att beakta, att kulturutskottet bör föreslå att motionerna 2013/14:Kr1 (V) yrkande 2, 2013/14:Kr2 (S) yrkande 3 och 2013/14:Kr4 (MP) yrkande 1 avslås.

2. Förhandsprövning (S, MP, V)

Peter Eriksson (MP), Björn von Sydow (S), Helene Petersson i Stockaryd (S), Billy Gustafsson (S), Phia Andersson (S), Hans Hoff (S), Mia Sydow Mölleby (V) och Lena Sommestad (S) anför:

Sedan systemet med förhandsprövning infördes har kritik kommit från flera håll. Kritikernas farhågor har bl.a. varit att public service-företagens oberoende ställning på sikt hotas och att förhandsprövningen strider mot YGL:s censurförbud. Vi har tidigare uttalat att förhandsprövningen av nya programtjänster inte kan anses strida mot YGL:s censurförbud, men ifrågasatte om anslagsvillkoret om förhandsprövning var av sådant slag att det är förenligt med public service-bolagens oberoende. Vi anser mot denna bakgrund att förhandsprövningen bör avskaffas. Det finns därför inte något behov av att förtydliga vilken verksamhet som inte behöver förhandsprövas, dvs. vad som utgör försöksverksamhet.

Från de utgångspunkter konstitutionsutskottet har att beakta anser vi att kulturutskottet bör föreslå att riksdagen gör ett tillkännagivande med detta innehåll. Ett sådant ställningstagande innebär ett bifall till motionerna 2013/14:Kr1 (V) yrkande 1, 2013/14:Kr2 (S) yrkande 7 och 2013/14:Kr4 (MP) yrkande 2.

3. Vidaresändningsplikt (S)

Björn von Sydow (S), Helene Petersson i Stockaryd (S), Billy Gustafsson (S), Phia Andersson (S), Hans Hoff (S) och Lena Sommestad (S) anför:

Trots att Myndigheten för radio och tv så sent som under hösten 2011 gjorde bedömningen att vidaresändningsplikten skulle kvarstå har regeringen bedömt att frågan bör utredas på nytt. Till skillnad från regeringen menar vi att vidaresändningsplikten bör utökas till att gälla alla de programtjänster som sänds av svenska tillståndshavare och vars verksamhet finansieras med radio- och tv-avgiften.

Detta anser vi att kulturutskottet bör föreslå att riksdagen ger regeringen till känna. Mot denna bakgrund anser vi att kulturutskottet bör föreslå bifall till motion 2013/14:Kr2 (S) yrkande 11.

4. Digitala sändningar av radio (S)

Björn von Sydow (S), Helene Petersson i Stockaryd (S), Billy Gustafsson (S), Phia Andersson (S), Hans Hoff (S) och Lena Somestad (S) anför:

Vi instämmer i regeringens förslag avseende digitalradio, vilket innebär en marknadsdriven övergång från FM-sändningar till digitalradio. En övergång till digitalradio innebär stora fördelar även för den kommersiella radion och dess publik. För att en marknadsdriven övergång från FM-sändningar till digitalradio ska vara möjlig måste dock teknikskiftet genomföras så att kostnaderna begränsas för konsumenterna.

Detta anser vi att kulturutskottet bör föreslå att riksdagen ger regeringen till känna. Mot denna bakgrund anser vi att kulturutskottet bör föreslå bifall till motion 2013/14:Kr2 (S) yrkande 12.

5. Digitala sändningar av radio (MP)

Peter Eriksson (MP) anför:

Frågan om digital marksänd radio rymmer många tekniska avväganden. Jag anser därför att det inte går att ta ställning till frågan innan alla tekniska omständigheter är klarlagda. Regeringen har tillsatt en branschsamordnare som ska utarbeta en plan för hur en övergång till marksänd digital radio ska åstadkommas. I denna process bör utöver de tekniska omständigheterna även konsumenternas behov noga utredas. När planen färdigställts bör den bli föremål för ett nytt ställningstagande i riksdagen.

Detta anser jag att kulturutskottet bör föreslå att riksdagen ger regeringen till känna. Mot denna bakgrund anser jag att kulturutskottet bör föreslå bifall till motion 2013/14:Kr4 (MP) yrkande 3.

6. Digitala sändningar av radio (SD)

Jonas Åkerlund (SD) anför:

Regeringen har för avsikt att släcka ner den analoga radion och ersätta den med digitala sändningar. Enligt regeringen bör övergången till digitalradio vara fullt genomförd 2022. Enligt min mening kan det sättas ifråga om DAB-tekniken verkligen utgör en långsiktigt hållbar lösning. Det finns inte heller någon efterfrågan från konsumentledet på digitala sändningar. Av dessa skäl motsätter jag mig en utbyggnad av digitalradio och nedsläckning av den analoga radion.

Detta anser jag att kulturutskottet bör föreslå att riksdagen ger regeringen till känna. Mot denna bakgrund anser jag att kulturutskottet bör föreslå bifall till motion 2013/14:Kr3 (SD) yrkande 3.